

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22333 - Ciutadania i Societat del Benestar / 50
Titulació	Grau d'Educació Social - Quart curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Òscar-Adrià Ibáñez Ferreté <i>Responsable</i> o.ibanez@uib.cat	10:00	11:00	Dissabte	08/07/2019	30/09/2020	A l'Aula Virtual o a oibanez@uib.cat
Maria Gómez Garrido maria.gomez@uib.es	12:00	14:00	Dimecres	09/09/2019	29/06/2020	BG07

Contextualització

La matèria en la qual s'inclou l'assignatura, titulada Ciutadania i Societat del Benestar, està composta per un grup de 6 assignatures, anomenat Fonaments socioculturals de l'Educació social. Aquesta és una de les assignatures que s'ofereixen com a optatives de la carrera d'educació social. L'objectiu principal de l'assignatura és el d'aprofundir en dos conceptes cabdals en la nostra societat, com són els de: ciutadania i estat del benestar.

Aquest assignatura té com objectiu analitzar els principals reptes que el concepte de ciutadania planteja en contextos de diversitat. En la primera part introduïrem les diferents aproximacions teòriques al concepte - molt vinculat a nacionalitat i l'Estat modern (el concepte de ciutadania es configura a partir de l'aparició de l'Estat modern)- així com també una perspectiva històrica i comparada que permeti entendre la seva especificitat en relació a determinats contextos polítics, socials i culturals.

L'estat del benestar, la invenció més important de postguerra en els països capitalistes. Els seus orígens es troben en el segle XIX, quan es va considerar per primera vegada oportú en una economia industrial que l'Estat assumís obligacions cap als pobres. El projecte de seguretat social de Bismarck a Alemanya és de 1883. Altres països europeus varen seguir més tard aquest camí, però fou l'informe Beveridge de 1942 el que va assentar les bases del sistema tal i com es va dur a terme en el període de postguerra.

L'assignatura de Ciutadania i Societat del Benestar pertany a la modalitat d'estudis no presencials, per tant al seu seguiment s'ha de desenvolupar a Campus Extens i per tant el conjunt de l'activitat docent es desenvoluparà a una aula virtual amb l'excepció de la prova escrita presencial.

Requisits

Guia docent

No hi ha prerrequisits per a la realització d'aquesta assignatura.

Competències

Específiques

- * CE1- Comprensió dels processos, institucions i idees que s'han donat històricament i que han configurat els models actuals d'intervenció socioeducativa.
- * CE2. Conèixer les polítiques de benestar social i la legislació que sostenen els processos d'intervenció socioeducativa.

Genèriques

- * CT1 - Capacitat d'anàlisi i síntesi
- * CT2 - Capacitat d'organització i planificació
- * CT5 - Capacitat de gestió de la informació.
- * CT7 - Capacitat crítica i autocrítica.

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

L'assignatura es divideix en dos grans blocs i vuit temes.

Continguts temàtics

BLOC I Ciutadania. BLOC I Ciutadania

- Ciutadania. 1.- Concepte de ciutadania
- Ciutadania. 2.- Ciutadania i modernitat
- Ciutadania. 3.- Diverses interpretacions de la ciutadania
- Ciutadania. 4.- Els distins tipus de drets de ciutadania
- Ciutadania. 5.- Ciutadania i participació

Bloc II Estat del Benestar. Bloc II Estat del benestar

- Estat del Benestar. 6.- Desenvolupament de l'Estat del Benestar després de la Segona Guerra Mundial
- Estat del Benestar. 7.- Règims del benestar: anglosaxó, continental, nòrdic i mediterrani
- Estat del Benestar. 8.- Ciutadania, globalització i crisis de l'Estat del benestar

Metodologia docent

Guia docent

El plantejament metodològic de l'assignatura parteix de centrar l'activitat del procés en l'aprenentatge de l'alumne. Per tal de permetre l'assoliment d'aquest principi, l'estudiant haurà de ser actiu i autònom en tot el procés, essent la funció del docent ajudar-lo en la construcció del seu coneixement.

Activitats de treball presencial (0,12 crèdits, 3 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Avaluació	Examen del curs	Grup gran (G)	Prova escrita d'avaluació. En la data fixada d'examen, es proposarà a cada alumne una prova amb preguntes per respondre amb raonament i justificació de les respostes. Les preguntes avaluaran els continguts dels 3 mòduls que ja hauran estat prèviament treballats.	3

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (5,88 crèdits, 147 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Bloc I (mòduls 1 i 2): Ciutadania	L'objectiu és la consolidació per part de l'alumnat dels coneixements de l'assignatura, a través de les lectures proposades i de la realització de les pràctiques proposades.	80
Estudi i treball autònom individual	Bloc II (mòdul 3) Estat del Benestar	L'objectiu és la consolidació per part de l'alumnat dels coneixements de l'assignatura, a través de les lectures proposades i de la realització de les pràctiques proposades.	40
Estudi i treball autònom individual o en grup	Anàlisi sociològica als fòrums.	Participació als fòrums de l'assignatura (dos fòrums avaluable al llarg del curs). Es pretén fomentar l'adequació del llenguatge a una assignatura de caire sociològic, claredat i grau de preparació i innovació.	24
Estudi i treball autònom individual o en grup	Tutories ECTS	Tutories per videoconferència i suport en els diferents canals de relació amb l'alumnat.	3

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Avaluació contínua

Guia docent

- 2 Exercicis individuals sobre els temes de Ciutadania (40%)
- 1 exercici individual sobre els temes d'Estat del benestar (20%)
- Participació als fòrums avaluats (10%)
- Prova final escrita sobre els temes tractats (30%)

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Examen del curs

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Prova escrita d'avaluació. En la data fixada d'examen, es proposarà a cada alumne una prova amb preguntes per respondre amb raonament i justificació de les respostes. Les preguntes avaluaran els continguts dels 3 mòduls que ja hauran estat prèviament treballats.
Criteris d'avaluació	Prova escrita presencial a les seus de Mallorca, Eivissa i Menorca. S'haurà d'obtenir una puntuació mínima de 5.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Bloc I (mòduls 1 i 2): Ciutadania

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'objectiu és la consolidació per part de l'alumnat dels coneixements de l'assignatura, a través de les lectures proposades i de la realització de les pràctiques proposades.
Criteris d'avaluació	S'haurà de lliurar l'activitat en el temps estipulat, correctament redactat, amb cites d'autors, referències i la resta de requisits en aquest tipus de treballs. Obtenir una avaluació mínima de 5 en cada activitat (recuperable).

Percentatge de la qualificació final: 40% amb qualificació mínima 5

Bloc II (mòdul 3) Estat del Benestar

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	L'objectiu és la consolidació per part de l'alumnat dels coneixements de l'assignatura, a través de les lectures proposades i de la realització de les pràctiques proposades.
Criteris d'avaluació	S'haurà de lliurar l'activitat en el temps estipulat, correctament redactat, amb cites d'autors, referències i la resta de requisits en aquest tipus de treballs. Obtenir una avaluació mínima de 5 en cada activitat (recuperable).

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Guia docent

Anàlisi sociològica als fòrums.

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Participació als fòrums de l'assignatura (dos fòrums avaluables al llarg del curs). Es pretén fomentar l'adequació del llenguatge a una assignatura de caire sociològic, claredat i grau de preparació i innovació.
Criteris d'avaluació	S'avaluarà la participació als fòrums de l'assignatura establint dos fòrums avaluables al llarg del curs. Es pretén fomentar l'adequació del llenguatge a una assignatura de caire sociològic, claredat i grau de preparació i innovació.

No hi ha una qualificació mínima i és l'única part de caire no recuperable que s'ha de fer dins les dates previstes.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La bibliografia que es presenta constitueix l'eix bàsic de l'assignatura. La bibliografia bàsica permetrà a l'alumne revisar els aspectes bàsics de l'assignatura. Al marge del que s'indiqui es considerarà bibliografia bàsica tota la que s'indiqui i es posi a disposició de l'alumnat.

Bibliografia bàsica

Lectures disponibles a Campus Extens:

Horrach Miralles, P (2009). "Sobre el concepto de ciudadanía: historia y modelos" a: Factótum, revista de filosofía. Núm 6; pàgs. 1-22

Humphrey Marshall, Thomas (1997). "Ciudadanía y clase social" a: REIS Revista Española de Investigaciones Sociológicas. Núm 79; pàgs. 297-344

García Giráldez (2000). "De la ciudadanía social a la ciudadanía multicultural" a: Cuadernos de Trabajo Social. Núm. 13; pàgs. 33-51.

Astelarra Bonomi, J. (2008). "Les polítiques de gènere" a: *Construint els drets de les dones: dels conceptes a les polítiques locals*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Col·lecció Estudis. Sèrie Igualtat i ciutadania 1.

Esping-Andersen, G. (2003). "El Estado del Bienestar en el siglo XXI." a: Papers Participació. Núm 12.

Nova Melle, P (2012). "Los inmigrantes son un gasto para los países receptores" a: Boletín económico de ICE, Información Comercial Española, Núm. 3024; pàgs. 59-68.

Manuel Castells (2000). "Globalización, Estado y sociedad civil: El nuevo contexto histórico de los derechos humanos" a: Isegoría, Núm. 22; pàgs 5-17

Manuel Castells (2010) "La democràcia en l'era d'Internet" a: Via. Valors, idees, actituds: revista del Centre d'Estudis Jordi Pujol, Núm. 12; pàgs. 7-13

Bibliografia complementària

Alemán Bracho, C.; Fernández García, T. (2006). Política social y estado del bienestar. Valencia: Tirant lo Blanc

Bloemraad, I. A. Korteweg, i G. Yurdakul (2008) "Citizenship and Immigration: Multiculturalism, Assimilation, and Challenges to the Nation-State", Annual Review of Sociology, 34: 153-79.

Buaman, Zygmunt (2000) Trabajo, consumismo y nuevos pobres. Barcelona : Gedisa.

Buaman, Zygmunt (2011). Temps líquids. Viure en una època d'incertesa. Barcelona: Viena edicions.

Borja, J.; Dourthe, G. i Peugeot, V. (2001). La ciudadanía europea . Barcelona: Península.

Camps, Victoria i Giner, Salvador (1998). Manual de civismo. Barcelona: Ariel.

Castel, R. (1997). La metamorfosis de la cuestión social. Una crónica del asalariado. Barcelona: Paidós

Castiñeira, A. (ed.) (1995). Comunitat i nació . Barcelona: Proa.

Guia docent

- Cortina, A. (1997). Ciudadanos del mundo . Madrid: Alianza editorial.
- Esping-Andersen, G.(2000). Fundamentos sociales de las economías postindustriales. Madrid: Ariel
- Esping-Andersen, G. (2004). Política Social, "Prólogo". En T. Montagut. Madrid: Ariel, pp 7-14
- Esping-Andersen, G. (2010) Los tres grandes retos del estado del bienestar ; traducción de Pau Joan Hernández. Ariel: Barcelona
- Habermas, J. (2002). La inclusión del otro. Estudios de teoría política . Barcelona: Paidós
- Kerbo, H.(2010). Estratificación social y desigualdad. Madrid: McGrawhill
- Kymlicka, Will. (1996). Ciudadanía multicultural. Una teoría liberal de los derechos de las minorías. 1ª ed., 4ª imp.). Barcelona: Paidós.
- Kymlicka, W. (2003). La política vernácula: nacionalismo, multiculturalismo y ciudadanía . Barcelona: Paidós.
- Lucas Marín, A. (2006). Estructura social. la relaidad de las sociedades avanzadas. Madrid: Pearson Educación
- Marshall, T.H. (1998) Ciudadania y clase social. Versión de Pepa Linares. Madrid : Alianza
- Montagut, T (2008). Política Social, una introducción. Madrid: Ariel
- Navarro López, V. (coor). (2004) El estado de bienestar en España. Madrid : Tecnos.
- Naïr, S. (2010). La Europa mestiza: inmigración, ciudadanía, codesarrollo . Barcelona: Galaxia Gutenberg.
- Naval, C. (1995). Educar ciudadanos. La polémica liberal-comunitarista en educación . Pamplona: EUNSA.
- Navarro López, V. (director) (2007). La situación social en España II.Madrid: Biblioteca Nueva
- Parekh, B. (2005). Repensando el multiculturalismo . Madrid: Istmo.
- Riutort, B. (coor) (2007) Indagaciones sobre la ciudadanía. Barcelona: Icaria.
- Schnapper, D. (2003). Què és la ciutadania? Els drets i els deures de la convivència cívica . Barcelona: La Campana.
- Tezanos, J.F.(2009). La sociedad dividida. Estructuras de clases y desigualdades en las sociedades tecnológicas. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Tezanos, J.F (coor) (2010). Tendencias en desigualdad y exclusión social.Madrid: Editorial Sistema
- Zapata-Barrero, R. (2009). Citizenship policies in the age of diversity. Europe at the crossroads . Barcelona: CIDOB.
- Zapata-Barrero, R. (2001). Ciudadanía, democracia y pluralismo cultural: hacia un nuevo contrato social. Barcelona: Anthropos.

Altres recursos

www.ibestat.cat

<http://www.caib.es/govern/organigrama/area.do?coduo=3349&lang=ca> (Conselleria de Família i Serveis Socials)

www.ine.es

www.mtas.es

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>

